

(si ausim proloqui) peculiare est, ut quum prolixissimus sit, fabula quapiam sese surripiat, atque quod maxime explicandum fuerat, quasi id non ex proposito faceret, tacite pratercat. Profecto nisi quis exactissime septi situm formamque cognoscat, & in uiciorum sectionibus ipsius minus examinauerit, id nequitiam se oscitanti offeret. Porro quantum hactenus assequor, septum transuersum proprio motu ossis pectoris inferiori terminum, & spuriarum costarum extrema, ad suum caput tanquam ad centrum intro trahit, non nihil quoque sursum uellens. Septi enim transuersi caput in medio mouendarum partium reponitur, & elatiori sui capitis sedi, quae thoracis amplitudinem respicit, nerui a ceruice decurrentes inseruntur. Quum itaque septum in se conuellitur, & spuriarum costarum extrema quodammodo ad centrum colligit, solam inferiorem, eandemque anteriorem thoracis partem, quam spuriarum costarum cartilagine constitunt, arctat. posteriore uero, quae ab harum cartilagine ad uertebrae usque habetur, dilatat, ac inuicem quinque inferiores costas dirimit, una cum sexta & septima, thoracis costis, quarum etiam cartilaginibus septum applantatur. Hac igitur ratione inferiori thoracis partem septum transuersum dilatat, ac distendit. Ut uero quod dico, assequaris manifestius, primum utranque manu notiarum costarum cartilaginibus accommodato, & uia attracto spiritu, qui intro sursumque cartilagini extrema uellantur, sentito, deinde hic una manu relicta, alteram posteriori costarum regioni extensam impone, & rursus spiritu assumpto, qualiter iuxta dorsum costae dirimantur, & cartilagine inuicem conuiueant, examinato, nisi fortassis canis, aliud uel animal ad manum sit, cuius uia septi functionem doceat. Atque in hac administratione cauendum est, ne dum animal intro spiritum ducit, id expirare arbitreris, quod sane faceres promptissimum, si duntaxat spuriarum costarum extremis, illisque sedibus animam adhiberes, quibus septum implatur. Neque adhuc melatet, quosdam nostrae aetatis praecipuos uiros, qui mihi interdum administranti assistere, proprium septi motum ad inferiora fieri contendere, quos praeter neruorum insertionem, quae ex ceruicis dorsali medulla in superiorē septi sedem perficitur, & uiam sectionem longe euidentiorem docere oportuit, quod alium exonerantes spiritum, ualide compresso interim thorace, retineamus, non autem continuo inspiramus, & thoracem dilatamus, quod sane tum faciendum esset, si in thoracis dilatatione septum deorsum duceretur, ut scilicet tunc cum abdominis musculis, excretioni opitulareretur. Atque id etiam docet ualidissima inspiratio, quoties illam moliri conaris, ut spuriarum costarum cartilagine, sursum intro sursumque moueri non statueris, quando quidem quum uel illas retines, una atque altera inspiratione facta, ita cartilaginum sedes laborat, ac si uel eam pugnis collisisses. Verum opinor & te quoque uariis modis haec experiri, quemadmodum & ego nunc adeo uariis respirationibus attento, ut praestitidine calamus e manibus ueniat reponendus, adda tamen, & suffocatos liquido meae sententiae subscribere. His namque quoniam distento dilatatoque thorace, septum transuersum ad superiora attractum distentumque, adeo inter secundum apparet, ut septum in thoracis amplitudinem allatum, iecur & uentriculum in thorace trahat, difficilemque illorum sectionem nobis exhibeat, quae tamen ilico prompta euadit, si thorax alicubi inter costas, aut ipsum septum perforetur, id enim tunc statim flaccidum, instar madidi panni deorsum concidit, ac plus, quam uoles, iecur, & uentriculum propendere sinit. quod, quoniam pacto fiat, illi demum non ignorant, quibus musculorum contractionis & laxationis ratio perspecta est. Hactenus omnes musculos solis costarum motibus subseruientes explicauimus, qui simul omnes in simijs numero sunt octuaginta quinque, hominibus autem octuaginta unus. Quum uero & his octo abdominis musculos, in thorace comprimendum classem prorsus reponendos subnectimus, in homine omnes sunt octuaginta nouē, in simijs autem tres & nonaginta. Obliqui enim descendentes si tendantur, admodum humiliorem thoracis sedem comprimētes, thoracem arctant. Recti uero, cum oblique ascendētes costas deorsum trahunt, thoracemque non parum cōstringunt. Transuersi autem intro costas adducētes, ad arctandum thoracem faciunt. Porro eos qui brachium & scapulam mouent, parum etiam thoracis motibus auxiliari, aliquis arbitrari posset, si aliquando thoracem fortius cōstringerent. uerum ita longe ad huc magis respirationis musculorum numerus excreceret, qui omnes, non in omnibus respirationibus simul operantur. Sed singulis respirationis speciebus, Natura proprios largitur musculos. Sunt autem primum respirationis duo genera, inspiratio scilicet, & expiratio, & haec rursus singula duplices partes habent. Expirationum enim alia est naturalis, & non uolēta, quae nullam naturalem urgente necessitate fit, alia uehementis & uolēta, quam efflationem nuncupamus. Sic quoque inspiratio alia naturalis, alia ad uocis generationem, aut ad aliud quippiam uolēta existit, atque haec rursus differētia plurimum maioris minoris uel ratione inter se uariāt. Naturalis inspirationis & expirationis septum duntaxat autor censetur, abunde enim ipso contracto tenso uel, medici thoracem dilatari, inspirationemque perfici arbitrantur. deinde rursus laxato septo, thoracem sua

Musculorum
thoracem mouentium
enumeratio,
quando illi suo
funguntur officio.

grauitate prompte concidere, expirationem moliri affirmant. Atque id est, quod naturalem expirationem citra musculorum opem perfici scriptum reliquit. At si qualitas increseat, aut ad uocem, aliud uel munus maiori indigeris aere, mox & hominis tertius & quintus, ac simiarum canumque tertius, utrinque una cum & ex Galeni suffragio interiores intercostales musculi quoque agent. Quamquam exterioribus, an uero interioribus musculis intercostalibus inspirandi munus gnaucrit. Si autem maioris expirationis efflationis uel, ad uocem, clamores, id genus instrumenta inflanda necessitas ingruerit, exteriores intercostales adducant, accingent, una cum interioribus, nam & hos quoque costas inuicem adducant, ut autumo. His statim in opere succedet, qui in simijs recti abdominis mcebatur, praeterea qui ad longissimi dorsum mouentis musculi latus utrinque per in thoracis cavitatem, sub uerarum costarum cartilaginibus latitat, postremo ipsi sculi, uix autem aut brachium, aut scapulam mouentium aliqui.

MUSCULORVM THORACEM M

tium administratio. Caput XXXVI.

QUONIAM MUSCULIS, quos hucusque dissectari docuimus, thoracem mouentium administrationem a primis haudquaquam omittēs, quin simia, aut si eius non detur operi adhibeas. Acuto igitur cultello membraneum, sed in gamentum, quo clauicula pectoris ossis necitur, primum neruamque cartilagine expendens, quae praeter cartilagine articuli ligamenta, ualidum quoddam ligamentum inquires, quod ab humero de enatum, illic pectoris ossi inseritur, ubi primae costae cartilago, pectoris ossi clauiculam a prima thoracis costa nunc sursum, nunc deorsum reflectes, ac quinginem & insertionem, simul cum fibrarum ductu considerabis, & musculo deinde, illum pectori adhuc adherere fines. Secundus musculus, quoniam scapulae dependet, totus se offert, unde etiam citra aliam operam, a scapulae basi usque ad insertiones, quas in costas molitur, deducendus. In hac administratione, num secundus musculus a scapulae basi in costas porrectus, thoracis petas ferat, num uero a costis initium ducens, in scapulam inseratur, ipsumque hanc speculationem non mediocriter cōfert, quod in canibus, tot transuersis uicibus processibus illum aut inferi, aut ab eis de enasci intueberis. Adempta nunc scapula, illam aliquod repones, quo postmodum haec ad musculorum brachii, & extremam manum occupantium sectionem subseruiat. Ceterum iam thoracis musculum aggredieris, & illo a uertebra liberato, ac ad insertionem menti ipsius seu tendinis naturam ad amissim examinaueris. Quum itaque humerum didiceris, in homine tibi is quoque querendus est, atque ubi aliquantisper uestigaueris, ad quartam canis, hominis uero tertiam sectionem conferes, humerum principio a uertebrae, unde prodit, spinis longa sectione liberato, musculumque inferitur, costas, a subiectis illi sedibus detrahes, nisi fortassis huius principis aggrediebaris musculos, a spina diremeris, & a primo illorum musculorum ris. Septimum canis, hominis autem quintum similiter a suis quoque, unde auferes, ac ipsum a dorsum hinc mouentibus musculis, & canis sexto, hominis thoracem mouentium, ad terminum, quo costis implantatur, liberatum thoracem. Postquam hos praedicta modo ratione administraueris, integrum est singulorum tuis manibus trahere, ipsorumque motum, quo thoracem dilatare credas, ac postmodum in totum a thorace illos reijcere. Ut uero quintum canis accideris, dummodo abdominis musculos aggredienti is se tibi non obtulerit, dum dissectueris, optarim te transuersa linea, recti musculi carnosam partem descendere incipit, in totum diuidere, ac superiori parte hamulo aut digitis eorum cartilaginibus nouacula liberare. Conspicies enim una cum carnosa musculi illud ligamentum seu tendinem, a costarum cartilaginibus separari, atque recti parte enasci, ac quintum nobis inter thoracis motores enarratum abdominis musculi portionem censendum esse. Atque id quidem in canibus